

Jeeriko vallutamine

Joosua 6:6–20

„Jeeriko vallutamine“ on viienda seikluse „Jumala inimesed“ viies piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha Joosua 6:16: „Ja kui seitsmendal korral preestrid puhusid sarvi, ütles Joosua rahvale: „Karjuge, sest Issand annab linna teile!”“
2. Mida see kirjakoht ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetisel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?
Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 31 paremal servas asuv ajajoon.
2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas viienda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool viienda seikluse viie loo hulgas?
3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeest? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Millal meeldib sulle juhiseid järgida? Kas siis, kui paned kokku mõnd mudelit või küpsetad šokolaadikooki? Või kui teed teaduslikku katset? Miks on juhtnöörid kasulikud?
- Koosta juhised oma sõbrale või juhendajale, näiteks kuidas valmistada jooki, kuidas ühest toast teise minna, kuidas selga panna vihmase ilma riided. Mis juhtub, kui nad teevad täpselt sinu juhtnööride järgi?
- Kas sulle meenub mõni piiblilugu, kus Jumal annab oma rahvale juhiseid?

Mäng

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: julgustada usaldama kõikväelist Jumalat

Abivahendid: igale lapsele kivikujuline paberileht, üks suur paber, kleepmass

1. Seda mängu saab mängida ka enne piibliloo lugemist, aga see on tähenduslikum, kui lapsed on juba tuttavad tänase looga.
2. Küsi lastelt, mis oli Joosua jaoks probleem (Jeerikosse pääsemine). Seleta, et kui Joosua usaldas Jumalat ja kuuletus talle, siis müürid langesid.
3. Lase lastel mõelda asju, mille tegemisel või millega hakkamasaamisel nad vajavad Jumala abi. See võib olla midagi isiklikku („Mulle ei meeldi minu pinginaaber”) või üldisemat („Nägin televiisorist kurba filmi nälgivatest inimestest”), aga need peaks olema laste jaoks reaalsed olukorrad.
4. Anna igale lapsele üks kivikujuline paberileht, kuhu nad saavad oma olukorra kirja panna.
5. Kirjuta suure paberi peale pealkiri „Jumal saab hakkama kõigi nende olukordadega”. Kinnitage see pealkiri kleepmassiga seinale ja selle alla kinnitage need kivikujulised kirjutised. Järgmine kord, kui kogunete, vaadake, kui palju nendest kividest saab seinale pealt ära võtta, sest Jumal on nendes olukordades aidanud.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Teisel pool Jordani kartsid Jeeriko inimesed lähenevat Iisraeli rahvast. Jumal rääkis Joosuale oma linna vallutamise plaanist. Iisraeli armee pidi seaduselaegast kandvate preestrite juhtimisel marssima kuus päeva ümber linna. Seitsmendal päeval pidid nad käima seitse korda ümber linna ja preestrid puhuma sarvi. Lõpuks, kui preestrid pikalt sarve puhuvad, pidid kõik kõvasti karjuma. Sel hetkel langevad linnamüürid ja sõjavägi vallutab linna.

2. Lugege koos

Lugege üheskoos Joosua 6:6–20.

Loe selle kirjakohta tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda.

Teised jälgivad teksti oma Piiblistest.

3. Mis edasi sai ...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Jeeriko linn pandi põlema ja hävitati. Pääses vaid Raahab ja tema pere, nii nagu talle oli varem lubatud, sest ta oli aidanud Iisraeli maakuulajaid. Joosua sai kuulsaks üle terve Kaananimaa ja Jumal aitas teda kõiges, mis ta ette võttis.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Jeeriko vallutamine“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 36. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 33 ja 34 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Jeeriko vallutamine“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 36. leheküljel.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Jeeriko on linn keset kõrbe, kuid seal on värske vee allikad, mis muudavad linna oaasiks ja teevad selle väga väärtuslikuks. Inimesed on elanud Jeerikos ja selle ümbruses rohkem kui 6000 aastat.

Aakan

Jumal keelas Iisraeli lastel midagi võtta Jeerikost, kuid Aakani nimeline mees peitis oma telki kuue, hõbedat ja kulda. Hiljem Jumal näitas Joosuale, mida Aakan oli teinud.

Sõnakuulmatuse eest visati ta teiste iisraellaste poolt kividega surnuks.

Taktika

Joosua oli andekas juht ja kasutas Kaanani linnade vallutamiseks erinevaid taktikaid. Ta saatis spioonid Jeerikosse, et saada linnast ülevaade, ning hiljem marssis koos rahvaga ümber selle. Ai nimelises paigas teesklesid tema mehed hirmu ja põgenesid ning Ai mehed hakkasid neid taga ajama. Aga osad Joosua sõdurid olid peidus, ning sel ajal kui armee ajas Joosuat taga, vallutasid nemad linna.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Ja kui seitsmendal korral preestrid puhusid sarvi, ütles Joosua rahvale: „Karjuge, sest Issand annab linna teile!”” Joosua 6:16

Mõelge üheskoos välja marsilaul selle salmi õppimiseks. Kõigepealt marssige kõik seda laulu lauldes kohapeal. Siis hakake marssima mööda ruumi ringi. Marssides hüüa fraase sellest salmist ja lapsed kordavad neid järgi.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Oliver on 8-aastane. Talle meeldib mere ääres käia. Oliver luges koos oma isa Pete'iga seda piiblit. Oliveri küsimus selle loo kohta oli: „Miks nad panid müürid langema? Ma tean, et inimesed olid kurjad, aga miks nad pidid linna hävitama?”

Küsi lastelt: „Kuidas vastaksite Oliveri küsimusele?”

4. Teiste vastused

Oliveri küsimusele vastas ka tema isa Pete: „Sul on õigus, et Jumal ei salli halbu asju. Piiblis on ka teisi lugusid, kus Jumal on pidanud kurjuse hävitamiseks midagi ette võtma – näiteks suur veeuputus, kui Noa ehitas laeva. Jeeriko oli suur linn, mida valitses kuningas, aga see asus maal, mille Jumal oli töötanud anda oma rahvale. Jeeriko oli väga rikas ja võimas ja ma usun, et selle kuningas ja elanikud olid uhked oma vägevuse üle. Nad ei uskunud, et Jumal valitseb kogu maailma. Jumal aitas Joosual ja iisraellastel hävitada see linn täielikult selleks, et inimesed mõistaksid, kes tegelikult valitseb (ja et Ta on palju tugevam kui mistahes võimsad müürid). See aitas Iisraeli rahval meeles pidada, et kui Jumal on nendega, siis ei pea nad midagi kartma.“

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Oliveri küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: väikesed lillepotid, istutusmuld või kompost, päevalilleseemned, madal kandik või kauss, pikk bambuskepp (kuni 2 m), nõör; hiljem aed või väga suur lillepott või ämber

Joosua pidi kuulama ja hoolikalt järgima Jumala juhtnööre. Järgi neid juhiseid ja vaata, mis juhtub. Sa ei pruugi näha linnamüüre langemas, küll aga päevalille kasvamas!

1. Täida väikesed lillepotid istutusmulla või kompostiga. Pista igasse potti kaks või kolm seemet: lükka iga seeme umbes 1 cm sügavusele ja kata õrnalt mullakihiga.
2. Kastmiseks aseta potid veekandikule. Kasta, kuni muld on niiske.
3. Jäta potid tuppa sooja kohta ja jälgi, et muld oleks niiske (mitte märg).
4. Mõne päeva pärast näed väikeseid rohelisi taimi sirgumas. Lase neil kasvada, kuni on näha kahele lehele veel lisandumas kaks pisikest.
5. Valmista ette veel mõned potid. Vali välja kõige tugevamad võrsed ja tõmba need ettevaatlikult potist välja. Istuta need eraldi pottidesse ümber: tee mulla sisse pliatsi nüri otsaga auk, keera juured auku ja suru need sõrmeotstega alla.
6. Hoia potte päikeselisel aknalaua, kuni taimed on u 8 cm kõrgused ning kuni väljas on piisavalt soe.
7. Kui sul on aed, siis kaeva päevalille jaoks sinna väike auk. Võta lill potist koos mullapalliga juurte ümber ja istuta see auku. Lükka lahtine muld ümber lille auku ja suru veidike kokku. Kui sul ei ole aeda, siis istuta taim ümber palju suuremasse potti või ämbrisse.
8. Pista bambuskepp lille kõrvale mulda ja seo nad õrnalt omavahel kokku.
9. Kui muld on liiga kuiv, siis kasta seda veega. Lille kaitsmiseks väikeste kahjurite eest aseta mõlemast otsast ära lõigatud suur plastikpudel ümber lille.
10. Vaata, kui kõrgeks sinu päevalill kasvab!

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

Siin on mõned Jumala antud juhtnöörid oma rahvale. Vali neist üks ja palu, et Jumal aitaks sellele kuuletuda:

Matteuse 5:44 „Aga mina ütlen teile: Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad.“

Matteuse 6:14 „Sest kui te annate inimestele andeks nende eksimused, siis annab ka teie taevane Isa teile andeks.“

Matteuse 6:25 „Seepärast ma ütlen teile: Ärge muretsege oma hinge pärast, mida süüa, ega oma ihu pärast, millega riietuda! Eks hing ole enam kui toidus ja ihu enam kui rõivas?“

Matteuse 7:7 „Paluge, ja teile antakse, otsige, ja te leiate, koputage, ja teile avatakse.“

Viienda seikluse palveaeg

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: Piiblid

1. Tuleta lastele meelde, et Jumal andis oma rahvale 10 käsku (seadust), et näidata neile, kuidas nad saaksid elada Tema tahte kohaselt. Need seadused kehtivad ka meile tänapäeval.

2. Proovige nimetada 10 käsku ilma Piiblist vaatamata. Kirjutage need üles ja siis kontrollige Piiblist 2. Moosese 20:1–17, kui palju läks täppi. Kuna nüüd on Piiblid käes, laske sõrmede vahelt läbi 3., 4. ja 5. Moosese raamat, et näidata, kuidas Jumal täiendas neid käske paljude näidete ja detailidega.

3. Ütle lastele, et Jumal tahtis, et kõik teaksid, kuidas Tema tahte kohaselt elada. Nii et kui tema rahvas ei kuuletunud Temale, oli Jumal kurb ja vihane. Mittekuuletumine näitas, et nad ei usaldanud piisavalt seda, et Tema teadis, mis on nende elu jaoks parim. Joosua, kellest sai Iisraeli rahva juht peale Moosest, tegi kõik, mis Jumal käskis tal teha, ja seetõttu sai ta vallutada Jeeriko.

4. Arutage omavahel, mis reeglid on kodus, koolis, kirikus, jalgpalliplatsil, ujulas jne. Kas lastel on reeglid selle kohta, mis kell nad lähevad magama, vaatavat televiisorit või kui kaua nad võivad olla arvutis? Mis lapsed arvavad, miks neil on kodus reeglid? Miks on reeglite järgimine tähtis, näiteks spordimängudes?

5. Selgita, et reeglid on selleks, et aidata kõigil rõõmsalt koos elada, käituda ausalt teineteise suhtes, elada turvaliselt ja tervislikult.

6. Paluge koos Jumalalt andestust, kui te ei ole Jumala käske täitnud. Kinnita lastele, et Jumal andestab neile, kes oma tegusid kahetsevad. Palvetage, et Jumal aitaks teil kõigil täita Tema käske ja järgida reegleid kodus, koolis ja ka mujal.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblitlugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed või tagasisidelehed veebilehelt

www.suurpiibliseiklus.com.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.